

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

 NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

 ZÁŘÍ

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Effects of flipping the classroom on learning outcomes and satisfaction : a meta-analysis / [Vliv převrácené třídy na výsledky učení a spokojenost : analýza vědecké literatury] / David C.D. van Alten, Chris Phielix, Jeroen Janssen, Liesbeth Kester -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [14], č. 28 (November) (2019), s. 1-18.

V převrácených třídách je studentům poskytnut výukový materiál před samotným vyučováním. Ve škole se následně tento materiál aplikuje a k tématu se diskutuje. V článku jsou uvedeny výsledky metaanalýzy 114 studií, které porovnávaly převrácené a klasické třídy v sekundárním a postsekundárním vzdělávání. Z výsledků vyplývá, že převrácené třídy mají malý pozitivní vliv na výsledky učení, ale žádný vliv na spokojenost studentů, pokud jde o vzdělávací prostředí. Pokud jsou převrácené třídy vhodně navrženy, představují dle autorů slibný pedagogický přístup.

organizace výuky ; forma výuky ; druhý stupeň ; střední škola ; postsekundární vzdělávání ; analýza vědecké literatury ; prospěch ; školní úspěšnost ; převrácená třída ; domácí příprava ; spokojenost ; školní prostředí

<http://katalog.npmk.cz/documents/478544>

2.

Geometrické myslenie u detí predškolského veku / [Geometric thinking of children in preschool age] / Monika Zelenková, Andrea Fedorová, Alžbeta Janasová, Jana Košarištanová, Dominika Mináriková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 74, č. 5 (máj-jún 19/20) (2019/2020), s. 28-33.

Článek prezentuje základní charakteristiky související s geometrií a měřením v předškolním věku. Autorka charakterizuje úroveň geometrického myšlení dětí v mateřské škole a doporučuje zaměřit se na geometrii jako na jeden z hlavních pilířů tvorby konkrétních matematických představ a schopnosti tvorby mentálních modelů manipulační činnosti s předměty. Následující text prezentuje úkoly na poznávání a rozlišování geometrických tvarů s využitím postavičky Trojúhelníčka. Doplněno ukázkami pracovních listů.

mateřská škola ; předškolní dítě ; předškolní výchova ; geometrie ; myšlení ; měření ; obsah výuky ; pracovní sešit ; motivace ; vývoj vnímání ; poznávací proces ; trojúhelník

<http://katalog.npmk.cz/documents/478296>

3.

More than the sum of its parts : cumulative risk effects on school functioning in middle childhood / [Více než pouhý součet částí : efekt kumulativního rizika pro fungování školy ve střední části dětství] / Emma Ashworth, Neil Humphrey -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 90, č. 1 (March) (2020), s. 43-61.

Rizikové faktory pro špatný chod školy se většinou neobjevují izolovaně, ale působí v různých seskupeních. Jejich kumulace vytváří větší pravděpodobnost negativních výsledků, které se mohou vyvíjet disproporčně. Studie autorů zkoumala dva důležité ukazatele fungování školy - výsledky ve čtení a problémy s chováním, které tvoří tzv. teorii kumulativního rizika. Ta pomáhá lépe pochopit faktory a procesy vztahující se ke špatným výstupům v těchto dvou doménách. Při vzestupu počtu rizikových faktorů rostou potíže s fungováním školy v disproporcích a jejich počet hraje větší roli než jejich podstata.

škola ; klima školy ; čtení ; chování žáka ; působení ; střední školní věk ; výzkum ; Anglie ; rizika ; rizikové chování

<http://katalog.npmk.cz/documents/478338>

4.

Pomôcky na rozvoj koordinácie v skupinách detí predškolského veku / [Tools for the development of coordination in groups of preschool children] / Alexandra Púnová – slo

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 74, č. 6 (júl-august 2019/20) (2019/2020), s. 11-16.

Autorka textu prezentuje pomůcky pro koordinační cvičení dětí předškolního věku v mateřské škole. Koordinační schopnosti vytvářejí předpoklad pro úspěšné motorické učení, ovlivňují rychlost a přesnost osvojení si techniky pohybu, podílejí se na řízení pohybů a vytvářejí soulad mezi jednotlivými částmi pohybu (schopnosti kinesteticko-diferenční, reakční, orientační, rytmické a rovnováhové). Na každou koordinační schopnost autorka uvádí konkrétní příklady pomůcek a práci s nimi. Doplněno názornými fotografiemi.

mateřská škola ; předškolní výchova ; předškolní dítě ; pohybová výchova ; obsah výchovy ; pohybový rozvoj ; percepčně motorické učení ; senzomotorická koordinace ; učební pomůcka ; pomůcky žáka ; koordinace pohybu

<http://katalog.npmk.cz/documents/478317>

5.

Predplavecká príprava v materskej škole / [Pre-swimming training in kindergarten] / Zuzana Jakubíková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 74, č. 6 (júl-august 2019/20) (2019/2020), s. 7-10.

Článek se zaměřuje na problematiku předplavecké přípravy dětí předškolního věku. Autorka zdůvodňuje potřebu předplavecké přípravy a popisuje její realizaci v jednotlivých fázích, výkonové standardy, obsahové standardy. Upozorňuje na nutnost fáze adaptace na vodní prostředí jako nevyhnutelného předpokladu pro následné osvojení základních plaveckých zručností. Popis jednotlivých lekcí k praktické předplavecké přípravě bude postupně zveřejňován v jednotlivých číslech časopisu.

mateřská škola ; předškolní výchova ; obsah výchovy ; plavání ; organizace výuky ; motivace výkonu ; adaptace ; předškolní dítě ; hra ; pedopsychologie ; zdraví ; zdravý životní styl

<http://katalog.npmk.cz/documents/478314>

6.

Progression and individual differences in children's series completion after dynamic testing / [Pokrok a individuální rozdíly mezi dětmi v dokončování seriálu po dynamickém testu] / Kirsten W. J. Touw, Bart Vogelaar, Floor Thissen, Sanne Rovers, Wilma C. M. Resing -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 90, č. 1 (March) (2020), s. 184-205.

Pro lepší znalost toho, do jaké míry je dítě schopno změny, budou potřeba jiné postupy v oblasti vzdělávání. Posouzení orientované na průběh učení bude patrně nejvhodnější. Předložená studie využila dynamické testování zaměřené na proces. Šlo o dovednost vymyslet pokračování k seriálu v počítačovém prostředí. 164 sedmiletých dětí bylo rozděleno do dvou skupin. Skupina, které prodělala intervenci a výcvik, dokázala lépe vymýšlet závěry k seriálům než děti bez výcviku. Uměla také lépe podat vysvětlení k závěru, který vymyslela. Výsledky mohou sloužit k lepšímu chápání průběhu učení a faktorů ovlivňujících kognitivní změny.

pedopsychologie ; učení ; počítač ; zárok ; test schopností ; komparace ; kognitivní test ; výzkum ; Nizozemsko ; věk 7

<http://katalog.npmk.cz/documents/478345>

7.

Psychomotorické hry v materskej škole / [Psychomotor games in kindergarten] / Slávka Rafajová – slo

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 74, č. 6 (júl-august 2019/20) (2019/2020), s. 3-6.

Psychomotorické hry jsou pohybové aktivity, které se zaměřují na stimulaci, rozvoj a podporu psychomotoriky. Podporují i rozvoj koordinace, rovnováhy a orientace v prostoru. Autorka uvádí konkrétní aktivity, které jsou realizovány v podmínkách mateřské školy. Prostřednictvím hry Smělý zajíc si děti vyzkoušely pohybovou obratnost, schopnost rychlého rozhodování a matematickou gramotnost. Je uvedena motivace, metodika, pomůcky i závěrečné zhodnocení hry. Doplněno fotografiemi.

mateřská škola ; předškolní věk ; předškolní výchova ; obsah výchovy ; pohybová výchova ; pohybové hry ; motorika ; pohybový rozvoj ; tělesný vývoj ; motivace výkonu ; metodika ; učební pomůcka

<http://katalog.npmk.cz/documents/478313>

8.

Remeslá a profese v predprimárnom vzdelávaní / [Crafts and professions in preschool education] / Jozef Benyak -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Predškolská výchova -- ISSN 0032-7220 -- Roč. 74, č. 5 (máj-jún 19/20) (2019/2020), s. 3-27.

Návrat k lidovým tradicím a řemeslům je v současné době atraktivní i přes rozvoj digitálních technologií a zároveň slouží k rozvíjení manuální zručnosti. V podmínkách mateřské školy je možné naučit děti zpracovávat různé materiály. Tyto činnosti, se kterými už se děti běžně nesetkávají, jsou v období předškolního věku důležité pro rozvoj hrubé a jemné motoriky. Následující příspěvky přibližují několik povolání prostřednictvím kreativních námětů pro práci s dětmi v mateřské škole (řezbář, kameník, zedník, stavbař, řidič, módní návrhář, záchranář, spisovatel a ilustrátor, prodavač knih a knihovnice, zubní lékař a zubní hygienička). Doplněno ilustracemi.

mateřská škola ; předškolní výchova ; manuální dovednost ; řemeslo ; ruční práce ; grafomotorika ; způsobilostní minimum ; pomůcky žáka ; profese ; tvořivost ; metodika

<http://katalog.npmk.cz/documents/478297>

9.

School-related subjective well-being promotes subsequent adaptability, achievement, and positive behavioural conduct / [Subjektivní pohoda vztahující se ke škole podporuje následnou adaptabilitu, prospěch a pozitivní chování] / David W. Putwain, Kristina Loderer, Diahann Gallard, Joanna Beaumont -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 90, č. 1 (March) (2020), s. 92-108.

Předchozí výzkumy potvrdily, že subjektivní pohoda a dobrá adaptace souvisejí se školním prospěchem a nižším psychickým napětím. Předložená studie se zabývala otázkou, jak je subjektivní pohoda, která je svázána se školou, spojena s adaptabilitou a s chováním žáků. Autoři

zjistili, že subjektivní pocit pohody spojený se školou podporuje adaptabilitu žáka, jeho prospěch a jeho správné chování. Podpora adaptability a subjektivní pohody může zlepšit školní výsledky i chování žáka. Doplněno grafem a tabulkami.

adaptabilita ; školní adaptace ; subjektivní pohoda ; prospěch ; školní úspěšnost ; chování žáka ; hodnocení žáka ; působení ; výzkum ; Anglie

<http://katalog.npmk.cz/documents/478340>

10.

Supporting emotional well-being in schools in the context of austerity : an ecologically informed humanistic perspective / [Podpora emočního pocitu osobní pohody v kontextu úsporných opatření : ekologicko-informační humanistická perspectiva] / Terry Hanley, Laura Anne Winter, Kimberley Burrell -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 90, č. 1 (March) (2020), s. 1-18.

Školy obecně mají podporovat emoční osobní pohodu žáků. Taková praxe je v souladu s humanistickou teorií vzdělávání, ale pro školy může být obtížné tento úkol plnit. Předložená studie zkoumala, zda mají učitelé pocit, že kvalitně podporují osobní pohodu svých žáků i přes úsporná opatření, která jsou školám nařízena. Na otázky odpovídalo 29 respondentů ze tří středních škol v Anglii. Podle nich mají na žáky vliv i širší sociálně-politické faktory, a žáci pak pociťují zvýšenou potřebu emoční podpory. Učitelé přiznali, že na sebe často berou novou roli v rámci podpory žáků, ale dělají to s menším počtem zdrojů a v rámci přísnější vládní politiky. Závěrem studie bylo, že humanistický přístup společně s citlivým přístupem k ekologii školy mohou kladně ovlivňovat subjektivní pocit pohody žáků.

žák ; vztah učitel-žák ; pomoc ; subjektivní pohoda ; učitel ; střední škola ; humanismus ; role učitele ; emoce ; výzkum ; Anglie ; socioekonomický vývoj

<http://katalog.npmk.cz/documents/478334>

11.

A three-wave longitudinal assessment of socioemotional development in a year-long school-based "gap year" / [Longitudinální studie ve třech vlnách, která zkoumá socio-emocionální vývoj žáků během školní "jednoleté mezery"] / Aidan Clerkin -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 90, č. 1 (March) (2020), s. 109-129.

Přechodný rok je v Irsku poskytovaný rok po ukončení základní školy, který má pomoci dosáhnout žákovy vyšší zralosti a sociálních dovedností, aby ho připravil na život v dospělosti. Uvedená studie zkoumala více než tisíc studentů 9. ročníku (průměrný věk 15,4 let) a jejich socio-

emocionální vývoj během přechodného roku. Zkoumaný vývoj zahrnoval vztahy mezi učitelem a žákem, spolehnutí na sebe samého, subjektivně vnímaný věk, spokojenost se školou a sociální hledisko vnímané vlastní zdatnosti. Respondenti pocítovali vzestup v oblasti vnímaného věku a spolehnutí na sebe sama, avšak očekávané souvislosti dalších ukazatelů se nepotvrdily. Vzniká tak nesoulad mezi široce přijímanými hypotézami a limitovanými kvantitativními důkazy. Jde však teprve o první studii svého druhu.

přechod ze základní na střední školu ; přípravný ročník ; vztah učitel-žák ; sociální dovednost ; citový vývoj ; věk ; spokojenost ; spolehlivost ; působení ; pedopsychologie ; vnímaná zdatnost ; kvantitativní analýza ; věk 15

<http://katalog.npmk.cz/documents/478341>

12.

Webinars in higher education and professional training : a meta-analysis and systematic review of randomized controlled trials / [Webináře ve vysokoškolském vzdělávání a odborném výcviku : analýza vědecké literatury a systematický přehled náhodně kontrolovaných studií] / Andreas Gegenfurtner, Christian Ebner -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [14], č. 28 (November) (2019), s. 1-19.

V posledních letech vzrůstá obliba vzdělávání prostřednictvím informačních technologií nejen ve vysokoškolském, ale i v odborném vzdělávání. Jeden z přístupů představuje výuku a učení prostřednictvím webinářů a širších webových konferencí, kdy účastníci komunikují živě přes internet ze vzdálených lokalit pomocí sdílených virtuálních platforem. Zde uvedená metaanalýza hodnotí vliv těchto webinářů a videokonferencí na znalosti a dovednosti studentů. Ze závěrů vyplývá, že webináře jsou o něco efektivnější než prezenční výuka ve třídě.

didaktické využití počítače ; e-learning ; distanční vzdělávání ; World Wide Web ; internet ; vysokoškolské studium ; vysoká škola ; univerzita ; odborné vzdělání ; analýza vědecké literatury ; působení ; znalost ; dovednost ; úroveň vědomostí ; videokonference

<http://katalog.npmk.cz/documents/478564>

13.

What matters most for recruiting teachers to rural hard-to-staff districts : a mixed methods analysis of employment-related conditions / [Co má největší váhu při výběru učitele vyučovat na venkovské škole : analýza podmínek vztahujících se k zaměstnání] / Henry Tran, Douglas. A. Smith -- eng

In: American journal of education -- ISSN 0195-6744 -- Roč. 126, č. 3 (May 2020) (2019/2020), s. 447-481.

Analýza pomocí několika výzkumných metod na téma kdo z učitelů si vybírá zaměstnání ve školách ve venkovských oblastech, kde je výkon učitelského povolání náročnější. Nejvyšší počet

učitelů odcházejících ze školy či školství vůbec byl zjištěn právě ve venkovských školách. Ukazuje se, že se tak děje zejména ve školách, kde je většina žáků z nízkopříjmových rodin. Autoři článku zkoumají, co ovlivňuje výběr učitele učit na venkovské škole - jaké jsou tam finanční možnosti, pracovní podmínky, jaký je vliv osobnostních faktorů, školního prostředí a typických vlastností daného okresu. Využití výsledků výzkumu ve školské politice.

venkovská škola ; venkov ; venkovské prostředí ; selekce ; učitel ; výběrové kritérium ; analýza ; klima školy ; pracovní podmínky učitelů ; Spojené státy americké ; platové zařazení ; vlastnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/478304>

14.

What motivates academic dishonesty in students? : a reinforcement sensitivity theory explanation / [Čím je motivována nepoctivost studentů ve škole? : znovuposílená teorie senzibility a její výklad] / Alison M. Bacon, Chloe McDaid, Natasha Williams, Philip J. Corr -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 90, č. 1 (March) (2020), s. 152-166.

Autoři prezentují studii, která se zaměřila na podvádění vysokoškolských studentů. Rozvoj internetu přináší studentům "lepší" podmínky, aby mohli ve škole podvádět. Jak k rozhodnutí podvádět přispívají osobnostní vlastnosti studenta. Jejich roli popisuje znovuposílená teorie senzibility, která za základní kameny podvodů považuje motivaci k chování z hlediska získání odměny, orientace na cíl a získání zájmu o vlastní osobu. Studie dále zkoumá roli hloubkové a povrchní motivace a vztah mezi osobností studenta a akademickým podváděním. Výsledky potvrdily, že osobnost a motivace studenta jsou determinanty školního podvádění, protože vytvářejí obrovské množství kombinací pro jeho pravděpodobnost.

vysoká škola ; student ; podvádění ; osobnost ; motivace ; studentské chování ; senzibilita ; Anglie ; vlastnost ; plagiát ; plagiátorství

<http://katalog.npmk.cz/documents/478342>

15.

Work-related learning in the transition from higher education to work : the role of the development of self-efficacy and achievement goals / [Učení vztahující se k práci při přechodu z vysoké školy do zaměstnání : role rozvoje vlastní vnímané zdatnosti a cílů orientovaných na úspěch] / Ilke Grosemans, Liesje Coertjens, Eva Kyndt -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 90, č. 1 (March) (2020), s. 19-42.

Učení orientované na práci má zejména při přechodu do zaměstnání pro absolventa velkou důležitost. Připravit studenta na výkon zaměstnání je nejdůležitějším úkolem vysoké školy.

Prezentovaná studie zkoumala osobní faktory typické pro učení zaměřené na práci formou longitudinálního výzkumu, kdy se zajímala o rozdíly v motivaci respondentů v rámci rozvoje vnímané zdatnosti a cílů orientovaných na úspěch. Respondentů bylo 814 a byli sledováni čtyři měsíce. Ukázalo se, že přechod do zaměstnání vyvolává změny ve vnímání osobní zdatnosti, ve výběru cílů i v přístupu orientovaném na výkon. Existují čtyři základní profily motivace a byly i rozdíly ve využívání neformálního učení. Podrobné výsledky v tabulkách.

vysoká škola ; absolvent vysoké školy ; přechod ze školy do zaměstnání ; učení ; motivace ; výkon ; práce ; intencionální učení ; neformální vzdělávání ; longitudinální výzkum ; Belgie ; vnímaná zdatnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/478336>